

negru a făcut cunoscut, prin ministrul său, Sultanului, că ginerele lui dorește să viziteze Constantinopolul. În urma raportului ministrului, ducele a primit de la Sultanul o invitație, prin care lă rugă în același timp să vină înaintea Țareviciului.

Contele de Paris părăsește Europa.

O telegramă din Paris asigură, că contele de Paris a anunțat, prin o scrisoare trimisă lui Bocher, că părăsește Europa, în care nu voese să mai rămână sub lovitura greșelilor și a calumniilor, ce s'au născut din cele mai noue polemice ale Țarelor. Contele ține, că în momente grele totdeauna a priceput interesele cauzei monarhiei; reprezentantul monarhiei însă nu trebuie să piardă nici un moment din vedere pregătirea timpului monarhiei. El cere de la amicii săi să nu se înspăimânte de recriminările asupra trecutului, să afirme cu tărie credința lor în principiul monarhic și să continue lupta cu puteri unite. Diarele monarchiste aprobă fără de rezervă această scrisoare a contelui de Paris, Țarele republicane însă o privesc ca pe-un lucru cinic.

SCRILE PILEI.

O scrisoare caracteristică. Colonelul conte, Alesandru Teleki, la adresa căruia și-a scris d-lă *Axentie Severu* cunoscuta sa broșură, a trimis redactorului dela „Bud. Hir.” următoarea epistolă: „Kendilona, 23 Septembrie 1890. Iubite amice! Mă întrebați de ce nu mă declar în afacerea lui Axentie? După ce lui Alesandru Teleki i-a succedat s'ă scormonească din singurătatea sa din Cricău și omul de 74 de ani și-a ridicat vocea. Sunt anumite lucruri la cari nu ne întindem nici înmănușăți. Cu tâlharul-ucigașu numai gădele și slujitorii lui pot să ajungă în atingere sub furc. Iartă-mă te rog, că pentru publicarea acestor rânduri recurg la foia ta. Aderent Alesandru Teleki.”

Ma e lipsă de comentariu?!

Parastas pentru Alexandri în Mircești. În ziua de 30 Septembrie se va face la Mircești un parastas de 40 zile marelui poet adormit de vece.

Din protopresbiteratul Lipovei i-se comunică „Familiei” scirea, că erariul vândându pământuri în mai multe comune de acolo, bisericile gr. ortomâne le-au cumpărat. Indemnului li-s'a dat prin Il. Sa părintele episcop diecesan Ioan Meșianu, er consistorul aradanu le-a împrumutat banii trebuincioși; astfel la licitațiune protopresbiterul Voicu Hamsea a cumpărat pe sema bisericii din comunele: Dorgoșu 560 jugere, Petrișu 350 jugere, Zabalțu 150 jugere, Cuveșdia 450 jugere și Pojoga 4 jugere de pământ.

Domna Alexandri peste câteva zile va porni la Paris pentru a-și aduce în țară toate lucrurile locuinței sale de acolo. La întorcere va trece prin Sibiu, unde a aflat că prin apropiere este un mormânt gotic al Metropolitului Șaguna. Scopul vizitei acesteia e, că D-na Alexandri voinde să facă un monument în stil gotic, pe mormântul poetului, vră să vedă pe acela al Metropolitului Șaguna. În urmă se va duce în Italia, la Genua, pentru a face să se execute monumentul și un bust al ilustrului său soț, care bust va fi pus la mormântul dela Mircești.

† Neculae N. Ciurcu, unul din veterani dela 1848, care împreună cu fiul său d-lă Alexandru Ciurcu fusese expulsat din România în toamna anului 1885 sub cuvânt, că a luat parte la cunoscuta afacere a proclamației, er mai târziu se întorse erăși în țară reabilitat, a încetat din viață în Bucuresci Joi în 13 Sept. v. 1890, în etate de 70 de ani, și a fost înmormântat Vineri în 14 Sept.

v. în cimiterul Șerbanu-Voda (Bellu). Adresăm în tristatei familii condolențele noastre!

Proiectul pentru Kișdedovuri, după cum asigură „Egyetértés”, se va debate în viitoarea sesiune a dietei unguresci îndată, ce camera va fi isprăvită cu debateră asupra bugetului. Se speră, că proiectul d-lui Csáky va veni la rând încă în anul acesta.

Diecesa aradană. În cauza despărțirii ierarhice a Românilor din Sân-Nicolau-mare, comitatul Torontal, de către biserică s'ărbă, pe cale amicală, atât episcopia română din Arad, cât și cea s'ărbă din Timișoara a emis după cum scrie „Familia”, câte o comisiune, ca împreună să stabilească modalitatea. Din partea română s'au ales d-nii Vinc. Babeșu, dr. Iosif Gallu și G. Crăciunescu. Comisiunile întrunindu-se în săptămâna trecută, au emis o subcomisiune de doi inși: un S'ărb și un Român, ca aceștia să facă planul. Dintre Români s'au ales d-l V. Babeșu. Comisiunile se vor întruni erăși peste 14 zile.

M. S. Regele României Carol I și A. S. principele de corună Ferdinand s'au reîntors din Germania, unde au petrecut mai mult timp. Sosindu la gara din Budapesta, li-au eșit spre întâmpinare: principele Ghica prim-consulul român, Porușu secretarul consular, Pekary căpitanul orașenesc, Szombatfalvy șeful detectivilor, Ludvigh șeful directoratului căilor ferate Kovács Lajos și Goth, șef-inspector, și Lachnit șeful garei. Trenul a fost condus precis din partea inspectorului Muck. Regele, principele și întreg personalul însoțitor, primindu fugitiv felicitările celor preșenți, au intrat în salonul de așteptare, care era tras cu cordone, și au luat dejunul, toți erau îmbrăcați în vestminte civile. Regele a conversat viu în deosebi cu șeful directoratului Ludvigh, până când principele de corună, — cu consulul Ghica. Aici au petrecut 1½ oră și după terminarea dejunului au eșit pe peron. unde se afla un public numeros și după vr'o câteva convorbiri simpatice cu Porușu, Pekary, Szombatfalvy și Lachnit, au plecat la 3 ore p. m. către Sinaia.

Internatul școlii de fete din Arad, care se va deschide la 1 Octomvre n., a redus prețurile pentru părinți, cu fete mai multe. Astfel părinții, cari duc 2 fete în internat, vor plăti pe lună 35 fl. în loc de 40 fl., cei ce vor duce trei fete, vor plăti 50 fl. în loc de 60 fl.

† Lorenz de Stein, renumitul profesor de economie politică la universitatea din Viena, a încetat din viață la 23 Sept. a. c. în etate de 75 ani. Stein veni din Germania, unde își câștigase un renume ca profesor la universitatea din Kiel în anul 1854 la Viena, și fu numit de către ministrul Leo Thun profesor de economie politică la universitatea de aci. Trei-deci de ani a durat activitatea sa de profesor de economie politică în Viena, în care timp a scris multe opuri științifice de mare preț. Cele mai însemnate opuri ale sale sunt: „Socialismul și comunismul în Franța”; „Istoria mișcării sociale în Franța”; „Sistemul științei de stat”; „Manual de economie națională”; „Manual de științele financiare” ș. a. Cel mai mare op al său este acela asupra „științei administrației”, din care au apărut volume, cari însă nu le-a putut termina. Stein a fost distins cu multe distincțiuni și demnități pentru meritele sale. El își câștigase o avere însemnată prin participarea sa la diferite întreprinderi mari economice și industriale, der o pierd mai târziu din cauza nereușitei uneia din aceste întreprinderi,

la care se angajase cu averea sa. Încă în Maiu a. c. Lorenz de Stein și a serbat aniversarea de 50 de ani ca doctor. Mulți tineri români, cari au cercetat universitatea din Viena între anii 1854 și 1884, au fost școlarii acestui distins profesor și mare economist, și vor primi cu adăncă în tristare scirea despre morțea lui.

Convocarea dietei boeme se va face pe 15 Octomvre n., în care și se vor convoca toate celelalte diete ale țerei.

La gimnaziul rom. din Bradu, în 23 August v. c. fu întărit ca definitiv profesorul de pân' acuma Vas. Boneu; er absolventul de teologie și filosofie Pavel Opișă a fost ales profesor interimar.

Deschiderea casei comitatense în Dicio-St. Martin. La 27 Septemvre n. s'a deschis cu mare solemnitate casa comitatensă în capitala comitatului Târnavemic, Dicio-St. Martin. De față era numeroasă aristocrația ungurescă din Ardel. Reprezentate au fost comitatele Târnavamare, Turd. Arieș și Sătmăru. Ședința a deschis-o contele Bethlen Gabor pașă, după-ce apoi Horvath Gyula a vorbit despre reforma administrației. Protopopii celor trei confesiuni au rostit apoi rugăciunile. După ameză a fost banchet, s'era retragere cu torțe și joc.

Toate bune, der miile îngropate în falnicul palat!..

Instalarea Episcopului rom. cat. Alesandru Desseffy s'a petrecut în Martia și Mercuria trecută în Timișoara cu o pompă extraordinară scrie „Luminatorul”. Orașul de când există n'a fost doră nici odată așa de frumos împodobit, ca de astădată. Toate stradele și podurile, peste cari a trecut convoiul dela gara Iosefin până la catedrala rom. c. din centrul cetății erau decorate cu frunze de brad, de stejar cu fel de fel de flori, cu girlande întinse dela o casă la alta peste strade, edificiile cu steguri, ferestrele și ușile cu covore de diferite forme și color, s'era orașul întreg iluminat etc. etc. și o lume adunată din toate părțile de dec de mii, carea nu mai încăpea nici pe stradele cetății.

Nouă mandate postale interne în România. Direcțiunea generală a telegrafelor și postelor aduce la cunoștința generală, că cu începere dela 1 Octomvre st. n. 1890, se va introduce în serviciul mandatelor postale interne un nou formular, care se compune din un mandat postal carton, pe care se află incrustat un timbru postal de 50 bani, reprezentând taxa unui mandat până la suma de 50 de lei. Pentru sume mai mari, taxa se va completa prin lipire de timbre postale pe originalul mandatului alături de timbrul incrustat. Mandatele postale carton, se află puse la dispoziția publicului în toate oficiile postale, precum și la debitanții de tutun, cu prețul de 50 bani. Dela data sus menționată ori-cine dorește a trimite bani în număr prin post trebuie să cumpere un mandat postal carton, să completeze toate indicațiunile cuprinse într'ensul și să-l prezinte oficiului postal însoțit de suma, ce voese a trimite.

Post de oficiu postal. Direcțiunea postală-telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Helchiu (com. Brașovului), care e împreunat cu un salariu de 200 fl. Reflectanții au aș înainta cererile în decurs de 3 săptămâni, depunându și o cauțiune de 100 fl.

Serate musicale vor arangia în fiacare Mercure restaurantii Geist și Hedvig din loc, în sala Redutei orașenesc. Va concerta muzica orașenescă. Intrarea pentru 4 serate e 1 fl. de persoană;

pentru două seu mai multe persoane prețurile sunt reduse. Bilete se pot căpa la librăriile W. Hiemesch și Albrecht.

Propunere și proiect

pentru înființarea unui fond de învățământ selagian prezentat de D-lă Dr. Ioan Nichita în adunarea generală a Despărțământului XI ală „Asociațiunii transilvane”, ținută la 4 August n. c. în Supurul de sus.

Reverendissime Domnule Vicariu și Prea Onorată Adunare! Nu dic lucr nou, când afirm, că basa și fundamentul existenței unei națiuni e poporul sătean, acel popor care, împărțit în familie, pe când de o parte face să răsune dulcea lui limba peste văi și peste munți, pe atunci de altă parte, grupat în giurul Larilor și Penaților săi casnici, conservă moravurile și datinele strămoșesci, și face, ca inteligența eșită din sinul său să aibă rădăcină trănice, de unde se și trag și sucul existenței sale sigure.

Un popor fără de inteligență e ca un trunchiu fără ram verde și înflorit; eră inteligența fără de marea masă a poporului său e ca pasarea în aer, ca frunza pe apă, nu scie cialul, nu scie minutul, în care are să se cufunde în vecinicia peirei sale.

La o națiune, și în celea mai critice timpuri, bine numai atunci i pote merge, când inteligența și marea masă a neamului merg mână în mână într a se cultiva, a se propti și a înfrunta împrumutat pericolele vieții.

La ridicarea nivelului cultural al poporului, așader, trebuie de o potrivă să lucre poporul sătean și inteligența s'a, — și decă aci există și este armonia și consonanță, rezultatul nu numai, că e sigur, ci nu pote să vină, nu pote să existe pericolul, care timp mai îndelungat și serios se-i amenințe existența și se-i causeze peirea națională.

Paș de paș trebuie dec să țină inteligența unui neam cu matca existenței sale și unde astfel se întâmplă, apriată se vede, că acea națiune progresază în cultură și înainteză în bunăstare, care încă e un mijloc de a put ajunge la cultură. La acel neam nivelul barometrului culturii din ce în ce se înalță și cu el mândria națională; eră increderea în sine cresce vedându cu ochii.

La cultură peste tot, și la cultura poporului, a neamului, fără școl bune sătesci, așa dize de model, nici gândi nu pot, și gradul mare ori mic al culturii unui popor nimic nu ț-l arată așa fidel, ca școlile bine arangiate ale claselor sătesci, pe când nefința a celor denotă peirea.

Pentru-că unicul isvor de știință și bogăție sufletească al poporului e șola sătescă în legătură cu sânta lui biserică. Acestea două instituțiuni surori, cu privire la scop, au de țință de a cultiva poporul, de a-l face cunosci de sine, de demnitatea sa de om și de creștin adevărat. Fără aceste două medii, la poporul sătean de ore-care cultură nici vorbă nu pote fi.

Acum, decă noi, inteligența, sufletul neamului nostru, ne coborim de pe pedestalul, al căruia basă e poporul român, și ținem o revistă severă în nu prea cultivată noastră grădină națională, ce vedem? — Vedem? — că pentru neamul nostru, pentru poporul nostru și în specie pentru școlile lui, până acum foarte puțin am făcut și mai mică nu s'a făcut!

Nu se pote nega: progrese sporadice și un început mai bun pe aci, pe coala se pote esperia, peste tot însă de un spor stătător, bun și ridicat încă nu ne putem bucura, pentru-că aci se ruinează o șolă, coala se depopulează alta, — aci nu pote trăi învățatorul, coala din lipsa de învățator merg pruncuții la altă șolă ș. a. ș. a.

La această stare de lucruri, decă vom să trăim ca națiune, trebuie să i ajutam! și cei dintău chiamați de a ajuta, am fi noi, inteligența, căci decă

Cursul pieței Brașov

din 29 Septembrie st. n. 1890.

Table with exchange rates for various currencies like Bancomote românești, Argintă românească, Napoleon-d'ori, etc.

Cursul la bursa de Viena

din 27 Septembrie st. n. 1890

Table with stock market prices for gold, paper, and other securities.

Table with various market prices including interest rates, bonds, and other financial instruments.

Avisul d-ilor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerației să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fașia sub care au primită diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscută tuturor D-ilor abonați, că mai avem din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrație în casu de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Chiar acum a eșit de sub tipar: CALENDARIUL „AUROREI“ pe anul comun 1891.

Cu portretul Episcopului Ioan Bobu—ca premiu—și alte mulțime de ilustrațiuni frumoșe.

Din cuprinsul variat și interesant al acestui Calendar, însemnăm aici:

Partea calendaristică: Cronologia pe anul 1891.—Păsăria pe anul 1891.—Sărbătorile și alte zile schimbătoare la resăriteni și apuseni.—Posturile.—Regentele anului 1891.—Eclipsele și întunecimile.—Cele patru anotimpuri astronomice.—Semnele pentru fazele lunii.—Calendarul julian-gregorian și iudaic.—Meteorologia: Fazele lunii.—Schimbarea timpului după planete.—Têrgurile (după datele oficiale cele mai din urmă).—Indreptar financiar.—Serviciul postal.—Serviciul telegrafic.

Partea de cetit: Preotul din Noieni. (Narațiune istorică).—Un bănu în două pungi. (Poesie).—Secretul nevestei mele. (Schiță).—Amorul și albina. (Poesie). Rândunelele (Poesie).—Suferințele unui gurmand.—Anecdote și întâmplări: Aventuri din viața studenților.—Din viața căsătoriească.—Cugetări inventioșe.—Ce face loteria?—Cum s'a ospătat un șarlatan cu companiile săi?—Nu a știut unde merge etc.—Glume (cu ilustrațiuni): Copilul darnic.—S'a știut afla.—Găcescă doctorul.—Amenințarea cu două sensuri.—Toast.—De după culise.—Curișă.—La câteva săptămâni după cununia.—Surdul care aude.—Mama cu preingrijire.—Replica școlarului.—Profet.—Têrguală.—Naivitate.—De ce e apăsător laptele?—Ilustrațiuni.—Publicațiuni.

Se pôte procura dela tipografia „Aurora“ în Gherla—Szamosújvár câte un exemplar cu 30 cr.+5 cr. porto postal, ér 6 esemplare cu 1 fl. 60 cr. spedate franco.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Brașov, Sibiu, and others, listing train numbers, departure times, and arrival times.